

Omfattande militärradio-täckning av staten Alaska

- I vår lilla serie om de nordligt belägna länderna och deras rundradiostruktur har turen kommit till Alaska, som också avslutar de här glimtarna.
- Den här gigantiska USA-delen täcks mycket ingående av USA:s militärt administrerade rundradio, AFRN, som upprättat ett omfattande nät med "undernät" för vissa regioner.
- Intresset för det interferensfilter vi visade för en tid sedan blev stort. Här tar vi också upp en enklare variant.

■ ■ Vi har i några av de senare utgåvorna av RT sett på en del nordliga länder och deras rundradioverksamhet. När nu vintern äntligen börjar vika skall vi avsluta i Alaska med att se lite på den rundradio som amerikanska försvarsmakten bedriver.

Som bekant är Alaska ytterst strategiskt beläget, varför många militära installationer ingår här. Bl a finns ett stort antal radarstationer för långdistanspassning in över sovjetiskt territorium. Folkhumorn har döpt dessa anläggningar till "White Alice". Snövit på svenska, anspelande på belägenheten i den eviga snöns rike. För att bestå de här stationerade soldaterna med radioprogram startade **American Forces Radio Network** redan 1941 en sändare på Kodiak Island, vilken opererade på mellanvåg med låg effekt. Den lokala verksamheten döptes snabbt om till Alaskan Forces Radio Network.

I dag är verksamheten den största "underavdelningen" inom AFRN:s världsomspännande radionät. Alaskan Forces Radio Networks högkvarter finns vid Elmendorf Air Force Base utanför Anchorage. Därifrån distribueras radioprogram över länk ut till ett stort antal små localsändare. Flera av dessa sänder förutom Elmendorfs program även lokalt producerade inslag. De två största

med sådan kapacitet är Fort Greely, 1 360 kHz, 250 watt, samt Adak Naval Station, 890 kHz, 250 watt. Inom detta stora radionät finns även en reservbas för den händelse Elmendorf skulle drabbas av jordbävning e dyl, ett fenomen som ingalunda är ovanligt i Alaska! Denna reservbas är Eilson Air Force Base utanför Fairbanks. Normalt sänder man med 50 watts uteffekt men kan vid behov öka till 100 W. Tillsammans med tre andra baser bildar Eilson dessutom ett "mini network" inom AFRN.

Förutom de här nämnda stationerna finns ytterligare 17 re-lästationer, vilka enligt ovan får sina program från Elmendorf. De flesta sänder med mellan 10 och 50 W uteffekt. Tv- och fm-faciliteter återfinns på flera stationer.

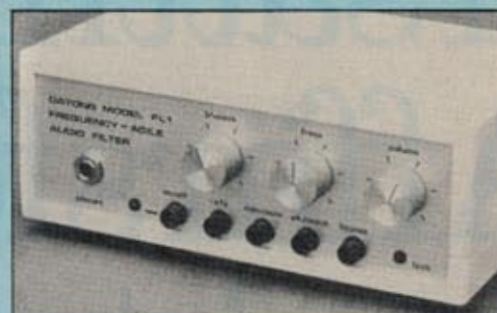
Sällsynt begivenhet

Det kan synas otroligt att någon av dessa lågeffektade mellanvågsstationer skulle kunna höras i Sverige. Det hände dock för något år sedan, då den kände mellanvågsslyssnaren *Sigvard Andersson* på en lyssnarexpedition i Karesuando hörde en av AFRN:s stationer på 1 490 kHz.

Källor: IRCA/ARC.

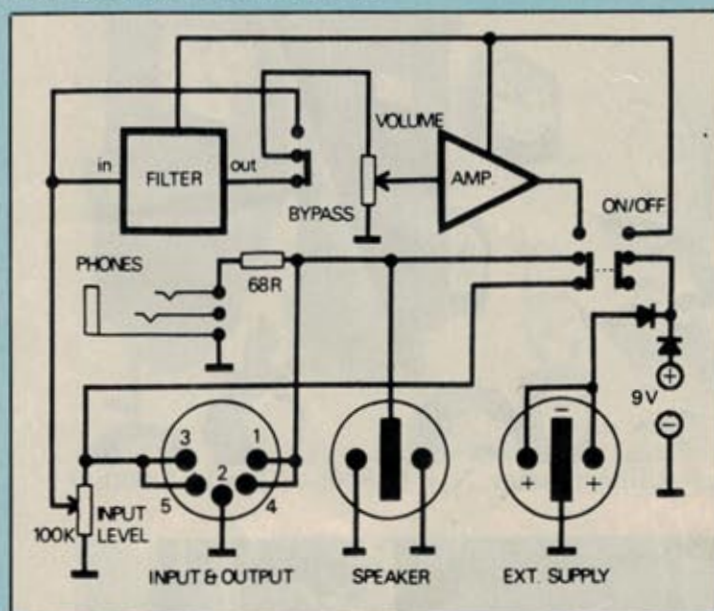
Datong-filtren igen . . .

Ganska nyligen synade vi ett lf-filter typ *FL2* från *Datong*.

Datongs FL1-filter, en enklare variant av det tidigare beskrivna. Trots stort hölje saknas också här nåt del.

Så här är FL1 uppbyggt enligt tillverkaren. Ansluts mellan mottagarens utgång och högtalaren (nedan).

Det förtjänar även att nämnas att samma firma tillverkar ett något enklare lf-filter som betecknas *FL1*. Det inkopplas till högtalarutgången på mottagaren och i de fall man har otillräcklig selektivitet hjälper *FL1* till att eliminera hetrodyner, splatter och annat ljud från närliggande kanaler.

Filtret arbetar med en sorts automatik, så om det inte föreligger dylika interferenser är filtret passivt, men vid förekomst av sådana störningar aktiveras filtret och med ca 1 sekunds "reaktionstid" dämpas störningen. Filterkarakteristiken är sämre än hos den större modellen *FL2*, men *FL1* är för den skull inte dåligt. Liksom hos det större saknas nätaggregat trots den relativt stora lådan. Mest lämpat är det för ssb/cw.

Några tillverkardata:
 Ingångsimpedans: 100 kohm
 Minimum ingångsspänning:

100 mV
 Uteffekt vid 8 ohm, 12 V kraftaggregat: 2 W
 Minimum drivspänning: 6 V (12,5 till 16 V rekommenderas)
 Notchdjup: 20 dB
 Frekvensomfång: 80-7 000 Hz inom 3 dB
 Dimensioner: 205×75×139 mm
 Vikt: 77 kg

. . . och dess förekomst

I provningarna av den aktiva antennen och lf-filtret från *Datong* i RT 1982 nr 2 och 3 angav vi *Datacom* (tel 0760/858 73) som generalagent. Den firmen (i Upplands Väsby) introducerade märket i Sverige för fem år sedan. Från och med i år har dock *Datong* lämnat fältet fritt för alla som vill importera produkterna till Sverige. Nu finns därför märket att få även hos t ex *Swedish Radio Supply* (tel 054/10 03 40) och till den firman knutna återförsäljare. ■